

Vad innebär det att delta i EU:s ramprogram för forskning och utveckling?

I denna serie skildras erfarenheter från olika organisationer. Vad gav deltagandet? Vilket arbete krävdes? Vad lärde man sig i projekten?

Sveriges största portsystem finns vid ICA i Helsingborg. Det innehåller över 140 nyutvecklade port- och dockningssystem med intelligent styrning.

Porten mot EU öppnades

När Portsystem 2000 AB drog igång ett utvecklingsprojekt för säkrare portsystem för godsterminaler var det ett typiskt svenskt småföretag. I dag är personalstyrkan tredubblad och siktet är inställt på den europeiska marknaden.

PORTSYSTEM 2000 AB hade en idé om hur portsystemen skulle kunna utvecklas och fick tips om att det gick att söka EU-bidrag för utvecklingsprojekt. Det inledande EU-bidraget på 200 000 svenska kronor var förutsättningen för att Portsystem 2000 AB skulle pröva att utveckla sin idé om säkrare portsystem. Den ursprungliga summan fördubblades snart och företaget satsade lika mycket pengar i projektet.

– Genom EU-stödet fick vi upp en fackla och har sedan sprungit vidare och tänt nya brasor. Utan den starthjälpen vet jag inte om vi hade kunnat dra igång projektet, i alla fall inte på så pass kort tid, säger Björn Thyselius, Portsystem 2000 AB:s vd och ägare.

Projekt Styrbjörn pågick under fyra

år med start år 2000. Det ursprungliga problemet som skulle lösas handlade om att utveckla olika portsystem så att de blev driftsäkrare och kunde erbjuda en större stöldsäkerhet.

– Vi började med att bjuda in våra största kunder inom logistikbranschen för att ta reda på vad det var de ville ha, säger han.

PORTAR MED MERVÄRDEN

Det visade sig att kunderna ville ha driftsäkra anläggningar och fler funktioner i portsystemen. Orsaken var att de ansåg att det så kallade porthålet (där all urlastning sker) är mycket strategisk. Man önskade till exempel att det skulle vara enklare att mäta godsmängden som kom in samt finnas

FOTO: PORTSYSTEM 2000

Butikskedjan Elgigantens portsystem.

ett bättre dockningssystem. Det senare skulle minska de skador som ofta blev följden av att det var svårt att precisionsstyra tunga lastbilar.

En intern projektledare tillsattes som med hjälp av ytterligare fyra man började utveckla styrskapet, den datacentral varifrån man bland annat styr portarna. Så småningom anlätades extern expertkunskap för att lösa de systemtekniska lösningarna.

IT OCH MEKANIK

Projekt Styrbjörn har lett fram till att man kombinerar traditionell mekanik med inbäddade system.

De portar som företaget numera levererar innehåller olika former av inbäddade system som bland annat gör det

”De senaste två och halvt åren har vi nyanställt en person var nionde dag.”

– Med de kontakter vi har i dag med europeiska företag så känns det nu rimligt att försöka expandera ut i Europa, säger Björn Tyselius, Portsystem AB:s ägare och vd.

► lättare att kontrollera hur mycket gods som lastas på och av.

Bland annat använder man sig av så kallad RFID-avläsning, Radio frekvens identifiering (se faktaruta), för att kontrollera godsmängden.

Porten ska inte bara öppna och stänga, den ska också hindra tjuvar att ta sig in, vilket man bland annat löst genom nytt material i portarna som försvårar för inbrottstjuvar att ta sig in men också genom att ha centralstyrda lås.

– Vi har adderat IT-teknik till en traditionell, mekanisk bransch och har på så sätt skapat mervärden. Vi har gått från att vara en komponentleverantör till att bli en systemleverantör. Förut pratade vi endast med byggnadstekniker angående det vi skulle leverera. I dag är även IT- och säkerhetsavdelningarna på företagen intresserade av det vi levererar. Och vi måste ibland också prata med företagets vd eftersom det är en helhetssyn som krävs kring de portar och docksystem som vi levererar, säger Björn Thyselius.

Redan innan projekt Styrbjörn drog igång fanns ambitioner på att expandera internationellt. Projektet och det portsystem som det har lett fram till har gett företaget det anseende inom logistiksektorn som gör att man nu vågar blicka ut mot Europa.

– Tittar vi på den globala marknaden så är vi en liten aktör på den svenska marknaden, men vi konkurrerar numera med stora multinationella företag, säger han.

VÄXTVERK

– När vi startade projektet hade vi ett 30 tal anställda, men de senaste två och ett halvt åren har vi nyanställt en person var nionde dag. I dag har vi över 90 anställda, vi är inte längre ett litet företag, säger Björn Thyselius.

Men det är inte odelat positivt att växa med sådan kraft.

– Vi vill ju växa, men att växa tar energi och kraft. Ett väsentligt inslag i företaget har varit delaktighet från alla medarbetarna, som jag som vd har värderat högt, men det inslaget har vi delvis tappat. Den personliga kontakt jag tidigare har kunnat ha hinner jag inte med och det är bitvis frustrerande, säger han.

Målsättningen med projektet var att göra ett försök att lösa ett problem – inte att kommersialisera en helhetslösning.

– Men vårt mål har ju hela tiden varit att förverkliga idén, att kommersialisera en produkt. Fast vi insåg inte ens då projektet var slut vilken potential vår idé har säger han. ■

Fakta

Portsystem 2000 AB tillverkar och säljer olika typer och storlekar av portar för olika ändamål med huvudinriktning mot godsterminaler och logistikbranschen. Varje port eller dockning datoriseras för att effektivisera godsflödena. Genom att alla datorer kopplas ihop i ett nätverk kan övervakningen av godsflöden och vad som passerar porten kraftfullt förbättras.

För att mäta godset använder man sig av så kallad RFID-avläsning (Radio frekvens identifiering).

Ett elektroniskt chips finns inbäddat i en lastpall, ungefär som en stöldskyddsmärkning. När lastpallen passerar porthålet läser en sensor av vad det är för slags gods, var det kommer ifrån etcetera. Med hjälp av RFID-avläsningen kan man till exempel direkt slå larm om en last innehåller mindre mängd gods än det borde.

(Projektet Styrbjörn tilldelades år 2003 första pris i en nationell tävling om vem som bäst bygger in smart elektronik i sina produkter i Sverige.)

Kontakt

Europaprogrammen på VINNOVA arbetar med information och rådgivning om alla delar av ramprogrammet till svenska forskare och företag. Vårt arbete ska bidra till att öka kunskapen om ramprogrammet, och därigenom stärka det svenska deltagandet. Vi har bland annat

nyhetsförmedling, kurser, seminarier och föreläsningar, rådgivning av olika slag samt informationsmaterial. Våra kontaktpersoner inom ramprogrammets alla områden svarar gärna på dina frågor. Du hittar oss på

www.europaprogrammen.se

europaprogrammen

VINNOVA